

Universitätsbibliothek Paderborn

Res Gestae Illvstrissimo-||rvm Martyrvm, Con-||fessorvm Atqve Sancta-||rvm Virginvm ...

Eorvm Praecipve, Qvae Per|| R. P. L. Surium sex Tomis compraehensae
sunt:|| et nunc restrictis verborum ambagibus ... ad ... D.|| Caesaris
Baronii Chronologiam|| digestae ac in quatuor Tomos distributae

Lippeloo, Zacharias

Coloniae, 1595

VD16 ZV 18288

1

[urn:nbn:de:hbz:466:1-43699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-43699)

APRILIS.
VITA S. HUGONIS
GRATIONOPOLITANI
EPISCOPI.

Ex ea qua est per R. P. D. Guidonem, Maioris Carthusie Priorem venerabilem, Sanctiq; Hugonis equalem. Vfus est hoc Hugone vt familiarissimè, ita etiam honorificentissimè S. Bernardus.

VGO egregium Catholicæ Ecclesiæ i. Aprilis: ornamentum, natione Valentinenfis, loco iuxta flumiù Isaram sito, cui Carthusium nomen est, parentes habuit cum Patria & patres S. Hugonis.

generis dignitate, tum sanctitatis prærogatina conspicuos. E quibus pater Odilo, ætate iam grauis, sanctissimo moriente filio, tanto feruore seculum contempsit, vt senectutis & delicatæ cõsuetudinis immemor, duras, quas Carthusia præscribit, vias aggredi non dubitauerit. Vbi annis fere decem & octo in omni sanctitate exactis, cum iam ferme esset centenarius, felici agone vitæ cursum consummauit, filijque precibus, ac sacra per illum cõmunionem munitus, lætus cælorum regna petiuit. Mater verò eius, cum pari pietatis studio flagraret, salubribus pij filij monitis instructa, omnibus pietatis operibus, in domo propria, reliquã vitæ tempus impendit, & multis admodum clarã virtutibus in senectute bona quieuit. Hec autem dicere fuerat solita, quòd, dum prægnans, suis eum ferret visceribus, visum sibi per somnium fuerit elegantem creasse puerum, quem sistendũ Dei conspectibus, Sancti, (in quibus & beatus erat Petrus) deferebant in cælum.

Pater eius senex fuit Carthusianus.

Parentum
cura imbu-
itur literis.

calum. Hinc factum est, ut summa parentum dili-
gentia optimis disciplinis & haud mediocri etiam
literarum cognitione imbueretur.

Est Canoni-
cus Valētia.

Cum autem Musarum Charitumque munificen-
tia preclare ornatus, Valētia, in maiori ecclesia Ca-
nonicus sacras functiones obiret, cōtigit Dominum
Hugonem Galliarū ex praecepto Gregorij septimi
Legatum, virum agendarum rerum prudentia in-
genem ad eādem venire ciuitatem: qui captus huius
Hugonis eximio morum candore, qui ex vultu tan-
quam ē speculo preclare lucebant, eum in partem
societatemque sacri sui muneris vocauit, secum
Auinionem ad celeberrimum quoddam Cōcilium

Hugo Lega-
tus Grego-
rij septimi
S. Hugonē
secū abdu-
cit & postu-
latur Epi-
scopus.

abduxit. Eodem tēpore Gratianopolitani antea
destituti eō venerūt, & summis infimisq; precibus
Hugonem sibi Episcopum postularunt: quorū pre-
cibus summi Pontificis legatus protinūs gratū
bundus annuit: sed ille maiore studio relucta-
magnisq; vocibus sese & aetate & scientia & mor-
bus & vita tātis mysterijs imparem esse affirmauit
addiditq; se nullatenūs passurum, in certissimū su-
salutis dispēdium, venerandum illud officium su-
vilitate fœdatū iri. Perstitit vir sanctus longo tem-
pore, in illa sententia ac totis viribus, onus honori-
illius, à suis humeris conatus est auertere, sed cum
& Legatus & viri pietate & prudētia prætātes, qui
Concilio intererant, sua auctoritate eum mouere
immò impellerent, tandē aliquando, non tamē sine
multis lachrymis, electioni cessit: tātiq; munere

Cōsecratur
à Gregorio
septimo An-
tistes Grati-
onopolita-
nus.

functionē cum solēni consecratione ab ipso Romā-
no Pontifice Gregorio eius nominis VII. suscepta
His igitur non solū prosperē sed & religio-
peractis, ad susceptā reuersus ecclesiam, cum etiam
preter opinionem multis flagitijs infamem inuen-
ret, po-

ret, populum in diuinis rudem, sacerdotes nūptias publicè celebrantes, sancta illicitis cōtractibus violari, & omnia deniq; pietatis officia sine vlla etiā sceleris suspitione cōtaminari, quātos miseriarum cumulos in morū adeò deprauatorū reformatione perpeffus fuerit, quos lachrymarum imbres ad propitiandū pro eis numen diuinum profuderit nō est nostrę facultatis euoluere. Hoc tantū dicimus, non prius eum à laboribus à lachrymis, à sacris cōcionibus & diurna nocturnaq; vigilantia cessasse, quā obscuratā tot tantisque flagitijs ecclesię suę faciē ad pristinū nitorem ac pulchritudinem reuocasset.

Interea vir sanctus cū hoc modo diocēsim suam nouo lumine illustrasset, cōepit & ipse maiori contentione ad summę perfectionis studiū aspirare. Necdum duobus annis sacrū illud munus administrauerat, cū omnibus huius vitę curis posthabitis, ad sacrā sese solitudinē recepit, & monasticę vitę disciplinā, in Ordine Cluniacensi, in monasterio cui Casa Dei nomē est, incredibili alacritate excolere cōepit. Vix annū vnū in illius certaminis stadio exegerat, cū mādato summi Pōtificis ad diocēsim suā redire cōpulsus est. Eā igitur reperēs tātis virtutū omniū incremētis locupletauit, vt minimē poenitēdos in solitudine fructus fecisse videretur.

Necdū terciū in episcopatu expleuerat annū cum ecce Bruno vir religiōe ac sciētia clarus, honestatis & grauitatis ac totius maturitatis quasi quoddā simulacrū, cū sex alijs egregia pietate viris aduenit, q; incredibili quodā sanctioris vitę desiderio accēsus, cōgruum aliquē suo pposito locū explorabat. Cupiebat enim in sacra aliqua solitudine vitam ab omni pfanorum hominū cōgressu liberā ducere, & se totū à corporis cōsuetudine, quātum p humanā

Fit monachus Cluniacensis.

Reuocatus ad diocēsim suam.

S. Bruno cū socijs venit ad S. Hugonem.

4
 fragilitatem liceret, auellere, quò vni & omnipotenti Deo arctiori amoris vinculo coniungi possent. Hunc igitur Hugo ad se cum socijs venientem tanta benevolentia ac honore amplexatus est, vt eum non modò voti compotem fecerit, sed consilio, auctoritate & humili etiam obsequio iuuerit. Erat in ipsius dioecesi horrida quædam solitudo, cui Carthusia nomen est: hanc statim Brunoni assignauit, vt exstructis in ea tuguriolis vni Deo in omni sanctitate famularentur. Porrò sacer Antistes circa illud tempus viderat per somnium in eadem solitudine Deum habitaculum sibi construendum, stellasque septem itineris sibi ducatum præstantes. Quapropter vir sanctus adeò illorum aduentu gauisus est vt nihil dubitaret septem illos diuinitus admissos. Vndè etiam in subleuandis eorum & animi & corporis necessitatibus cura & vigilantia plusquam paterna eis succurrit.

Carthusia solitudo horrida.
 Hic S. Episcopi.

Iam verò postquam septem illos in arduo pietatis proposito feliciter progredi, & angelicam in humanis corporibus quodammodò vitam adeptos viderat, contineri non potuit, quin se eorum exercitij adiungeret, & vilissima quæque ministeria in facta illa congregatione sibi deposceret, tanta alacritate ac diligentia, quasi tum primùm ad Christi seruitutem admissus esset: adeoque diuini amoris facibus ardebat, vt mundi & rerum omnium humanarum oblitus ab illa solitudine auelli non posset. Cùm verò Bruno opportunè ac importunè instaret, vrgeret, ac impelleret vt commissarum sibi quorum curam repeteret; paupertatis ac humilitatis ardore incensus voluit non modò equos, sed omnia dignitatis suæ ornamenta, quibus episcopi cùm ad necessitatem tum dignitatem, vti solent, diuendere, præ-

In Carthusia viuit humillime.

Eccè ardens eius paupertatis studiū.

re, p
 dica
 con
 neq
 ad
 de
 fide
 sacr
 plan
 xit
 labo
 lap
 V
 con
 ab
 in te
 tam
 cep
 tati
 thes
 sum
 dist
 niu
 Iran
 inte
 anir
 uer
 qua
 cau
 etia
 diu
 stud
 rim
 verb

re, precioq; pauperibus distributo, proprijs in prædicatione pedibus discurrere. Sed Bruno, cuius consilij non aliter quàm præceptis obtemperabat, nequaquã id passus est: nam præter alia, quæ cum ad corporis, tum maximè ad animæ perniciem indè pronenire poterat incommoda, prudenter considerabat virum sanctissimum, vigilijs, ieiunijs, ac sacris lectionibus exhaustum tanto oneri ferendo plane imparem esse. Quadraginta enim, quam vixit annis, continuis capitis & stomachi doloribus laboravit, prorsus vt angelum Satanae, qui eum colaphizaret, adeptus videretur.

Verumenimuerò quamuis adeò esset à corporis consuetudine rerumque humanarum cogitatione abstractus, vt sui ipsius frequenter oblitus, non tam in terris quàm in cælis degere videretur, pauperum tamen & inopum curam deponere non potuit. Exceptis enim domus suæ dumtaxat extremis necessitatibus, cuncta sanè, quæ consequi poterat, non in thesauros, posterorù vel dissipanda litibus vel consumenda luxibus congerebat, sed in egentibus letus distribuit. Pupillorum verò ac viduarum atrocium quanta cura susceperit quis explicare queat? Iram & furorem hominum potentissimorum, quo interdum seuietes, inexorabiles se præbebant, qua animi lenitate represserit, qua humilitate superauerit dictu mirum est. O quoties salutis humanæ quasi cecatus desiderio in cenosa se loca pro talibus causis proiecit? quoties ad pedes abiectissimarum etiam personarum diu prostratus iacuit? Iam verò etiam personarum diu prostratus iacuit? Iam verò diuini verbi prædicatione quo animi feruore, quo studio expleuerit nunquid oratione consequi poterimus? Cum die quodã apud *Vinnaicum castrum *Iusnaicum verba faceret, & audientium corda ad effusam la-

Cura pauperum quanta illi fuerit.

circumstantia
- hinc
- et mullis
- rursus

*Iusnaicum

**Prædicatio
eius efficax.**

chrymarum vim prouocaret, duæ mulieres acerrimis pietatis eius aculeis excitatæ in apertam scelerum suorum confessionem cum multis lachrymis proruperunt; quarum vna proprium se maritum veneno sustulisse, cum summo admissi sceleris dolore proclamabat; quam nequaquam vir sanctus auersatus reiecit, sed summa cum prudentia ac modestia tractauit, vt eam tanquam membrum Ecclesie morbidum grauiterq; saucium, ad sanitatem reuocaret. Neque hæ solæ sed alij vtriusque sexus quâplurimi sese ad pedes eius abiecerunt, & scelerum suorum veniam cum debita satisfactione postularunt.

**Studij
contemplationis
eius.**

Longum nimis foret singulas eius virtutes recensere, in quem diuina gratia omnium ornamenta virtutum congeserat, tantisque donis affecerat, vt singula quæque principatum sibi in eo vindicare viderentur. Porro illud vnum in eo valde admirandum fuit, quod adeo diuinarum rerum commentationi assueuerat, vt nulla vnquam res vel prospera vel aduersa mentem eius ab intuitu rerum cælestium auertere potuerit. Oculorum suorum, qui solent frequenter nobis peccati fenestram aperire, custos adeo admirabilis fuit vt vix dici queat. Hinc cum aliquando mater mea familiarem cum eo sermonem habuisset, & ego post discessum ex eo quærerem vtrum eam senecta valde fregisset: paululum secum præmeditatus, Nescio, inquit, planè, cuius ætatis sit; neque enim faciem eius intuius sum. Hinc & illud, quod cum mulier quædam potentia ac nobilitate præclara, ad eum venisset, & faciem, inter verba vltro citroque habita, fuce meretricio ornata impudenter ostentaret & socij eius, quos prudentes non minus quam religiosos habere curabat, post discessum dicerent, cur eam de tanta lasciuia

**Nota oculorum
contemplationis
eius.**

impudenter ostentaret & socij eius, quos prudentes non minus quam religiosos habere curabat, post discessum dicerent, cur eam de tanta lasciuia

impudenter

impudentiaque non corripuisset, ille non sine horrore respondit, se faciem eius penitus non vidisse. Et quid mirum quod faciem illius non viderit, qui nullam omnino nouerat? Vbi nunc sacerdotum, vbi plurimorum in sacro habitu constitutorum curiosa lasciuia, lasciuiaque curiositas? Iam verò de vigili reliquorum sensuum custodia quid attinet dicere? cum ita diuinarum laudum studio imbutus fuerit, vt etiam in extremis mortis doloribus, cum cetera poenè omnia de memoria diffugissent, hoc vnum prorsus de sanctissima eius mente, nulla vel phrenesis vel alterius vi morbi potuerit aboleri.

Cum iam deuecta ætate mortis dolores vehementius appropinquarent, & multis fletibus ac suspirijs quasi maximorum criminum reus plangeret, quidam ex socijs eum consolaturus accedens: Pater, inquit, quid te tanto lachrymarum imbre affligis, cum nec homicidium nec periurium nec aliud quidquam quod offensionem diuini numinis prouocauit, comiseris? Protinus ille quid hoc, inquit, refert, cum sola cupiditas & vanitas, hominem, nisi diuina clementia protegatur, in sempiternam pestem dei iecere potest.

Cum grauissimis morbi doloribus oppressus decumberet, Dñs Odolricus Diensis Antistes monastica vitæ amore incensus ad eum venit, vt sacrum habitum ab eo, cuius alumnus fuerat, susciperet. Vir autem beatus audita aduentus eius causa, tato est repletus gaudio, vt infirmitatis oblitus poenè se de lectulo precipitauerit, quò veniendi occurrere posset. Accedente autem illo præ gaudio lachrymas fudit, & in oscula eius ruens, sacro illum habitu induit. Postremò cõtineri nõ potuit, quin ministrorum suorum manibus adiutus, in solũ descenderet, prostratusq; in facie magnas

Cupiditas
& vanitas.

Flagrat ma-
gno amore
promouen-
dx salutis a-
pimatam.

Deo gratias ageret. Tantus namque erat illi huma-
næ salutis amor, tantum sanctitatis desiderium
omnes ecclesiarum rectores maximis virtutū op-
timum ornamentis decorare vehementer niteretur.
Huic etiam crebris mentis excessibus in Deum fe-
rebatur, & quanquā a primis annis, acerbissimis ce-
rebri passionibus laboraret, & vltima ætate quæ-
quibusdam dolorū fornacibus decoqueretur, tanta
tamen fuit mentis altitudine, tanta constantia, vi-
nunquā passus sit religiosam deuotionem fumo
aliquo obscurari, sed in ea ad extremum vitæ spiri-
tum egregie admodum perseuerauit.

Obijt vir
sanctus an-
no Dñi 1132.

Anno itaque ab incarnatione Domini millesimo
centesimo tricesimo secundo, ætatis suæ ad minima
octogesimo, mense quarto, consecrationis autem
suæ quinquagesimo secundo, Kal. Aprilis, sexta ante
Palmarum Dominicam feria, beatus Hugo inter
sui temporis episcopos fama & operibus celebra-
rimus, migravit ad Dñm successorem sibi Carthu-
siensem propter eximium pietatis studium egregie
charum relinquens. Sacrum corpus fuit vsque ad
tertiam, sequentis hebdomadæ, feriam in sepultum
relictum, ad cuius exequias innumerabilis vtriusque
sexus multitudo confluens magna cum reuerentia
sanctissimos eius pedes osculabatur, & multi in re-
bus afflictis, eius intercessione, opem diuinam im-
plorabant, quā sine dubio se percepisse gaudebant.

Deuotio po-
puli erga sa-
ctū corpus.

Tantus enim erat populi vndique cōkursus, & tam
grata cunctis etiam defuncti præsentia vt eum in
monumentum inferri non paterentur; Signa au-
tem & miracula literis mandata non sunt, præfer-
tim quod clarorum hominum sanctitas non tam
ijs, quam vitæ innocentia & charitate in Deum
continetur.

MARTI-

MARTYRIVM SANCTARVM AGAPIS,
Chionie & Irenes, quæ apud Thessalonici passæ
sunt. Diocletiani Consulatu nono, Maximiani autem
octavo. ex eo quod est apud Metaphrasten.

Cum crudelis admodum persecutio Maximi-
ani Imperatoris in Christianos desæuisset,
tres insigni pietate mulieres, quæ seipsas cū-
ctis virtutibus contra tyrannidem egregiè munie-
rant, vt cõceptam charitatis flammam luculentius
excitarent, relicta patria, cognatione & vniuersis
facultatibus contemptis, altum quandam montem
petierunt: vbi cùm aliquandiu sanctissimis preci-
bus operam dedissent, Magistratus, qui crudele Im-
peratoris mandatum exequabatur, eas, eodem in
loco, comprehendi atque ad nefaria simulacrorum
sacrificia trahi iussit. Sed illæ cum spe futurorum
honorum incensæ, non modò tantam impietatem
execrètur, sed minas omnes suppliciaque contem-
nerent: voracibus eas flammis obijciendas decreuit.
Qua autem virtute atque constantia certamen hoc
confecerint, non erit abs re explicare.

Cùm igitur tres hæc egregia virtute foeminæ iu-
dicum tribunali oblatae essent, Dulcetio, Artenien-
sis scriba, hanc aduersus eas accusationem de scri-
pto recitauit: Cassander beneficiarius hæc scripsit.
Scito Domine mi, Agathonem, Agapen, Chioniam,
Irenem, Cassiam, Philippam, & Eutychem nolle
vesci his, quæ dijs sunt immolata, eas itaque ad tuâ
amplitudinem adducendas esse curavi. Lecta ac-
cusatione Præses: Quænam, inquit, ista est tanta
mentis vestræ insania, vt nolitis, religiosissimis Im-
peratorum nostrorū edictis obedire? & tu, inquit,
Agatho quare sacris nostris vtî recusas?, quoniam,

Accusantæ
apud Dulce-
tium præsi-
dem.

A 5 respon-

Agathonis
constantia.

respondit Agatho, Christianus sum. Simili respon-
sione singuli deinde nefandum deorū cultum exe-
crati sunt, potiusque se omnia tormētorum genera
perferre paratos esse dixerūt, quā ab ea fide, quæ
singulari & gratuito Dei beneficio illis collata e-
rat, vel latū vnguem deficere. Hac eorum consilia

Eutyhia
gravidā tra-
ditur custo-
dia.

Præses ad iram prouocatus Eutychiam, quia vterū
ferebat, in carcerem abduci iussit: Agapen verò &
Chioniam flāmis viuas exuri. reliquos autem alijs
atque alijs supplicijs pro sua crudelitate reseruari.

Agapes &
Chionia vi-
uæ creman-
tur.

Et quidē sanctissimæ mulieres animis in spe ca-
lestium bonorum egregiē cōfirmatis igni consum-
matæ sunt: sancta verò Irene statim à peracto certa-
mine Præsidi oblata. quæ interrogata vellēne dijs
potius sacrificare, quā vitam in acerbissimis sup-
plicijs amittere: Minimē, inquit Irene, minimē, per

Irenes con-
stantia.

Deum illum omnipotentem, qui creauit cælum &
terram. Summa enim illius ignis sempiterni poena
proposita est his, qui Iesum Dei verbū negauerint.

Ducitur ad
publicū lu-
panar, sed
manet in-
secta.

Tunc Dulcetius Præses: Quandoquidem oblatam
benignitatis nostræ gratiam repudias, ego quoque
non vno mortis metu te afficiam. Sorores quidem
tuæ poenas nostro iussu decretas exoluerunt: in te
verò etsi eadem mortis sententia lata sit, aliud sta-
tuetur. Præcipio igitur nudam te in lupanari omni-
um libidine vexandam exponi. Hæc lata sententia,

satellites cum Zosimo publico carnifice apprehen-
sam illam ad lupanar abduxerunt. Sed castissima
mulier Spiritus sancti gratia tanquā radijs quibus-
dam obumbrata pudicitiam cōseruauit prorsus, vt
nemo tanta audacia inuentus fuerit, qui impurum
aut turpe aliquid in eam moliri præsumeret.

Quod cum ad Præsidentem relatum esset, præcipiti
mentis furore agitatus eam reuocari suoque tribu-
nali

nali fisti iussit. Quæ sine mora veniens, insignem & vultu & oculis pietatē spirabat, & diuinam quandam effigiem ex se in omnium oculis afferebat. Unde Præses ad maiorem indignationem pariterque pudorem prouocatus sic eam affatus est: Quia video te in eadem mentis temeritate perseverantem idem te mortis supplicium, quod iam ante sorores tuæ exoluerunt, subire iubeo. Hac lata sententia, milites Irenem in sublimem quendam locum duxerunt, extructoque rogo, iusserunt ipsam in eum conscendere. Tūc illa, sublatis ad cælum oculis & vultu ad hilaritatem composito, psalmos canere, Dei gloriam celebrare, & festos dies agere cœpit ac læta postremo in rogam infiliens martyrij palmam adeptæ est.

Laudis Deum
flammis
exurit.

EGREGIUM MARTYRIUM S. AMPHIANI, itemq; *A Edesi fratris eius. auctore Eusebio Casariensi, historia Ecclesiast. lib. 8. cap. 14. & 15.*

M Aximianus Cæsar qui suis ipsius viribus ac manu imperium occupauerat, cum incredibili in Christianos rabie sequeret, & alios in alia atque alia loca, qui sedulo periculum evitare studebant, dispergeret, beatus martyr Amphianus, ut suam in Deum fidem declararet, anno ætatis suæ vixdum vicefimo, in festo, quod mira gentilium superstitione Hecatæ celebre erat, admirabile fanè pietatis exemplar omnibus Cæsareæ ciuibus contemplandum proposuit.

2. Aprilis.

Ortus erat hic adolescens Pagis Lyciæ ciuitate minime obscura, parentibus verò diuitiarum gloria celeberrimis. Qui primùm Beryti liberalibus humanioris literaturę disciplinis eruditus, cum ad patrem, qui tunc patriæ totius principatū occupabat,

Patria & parentes Amphiani.